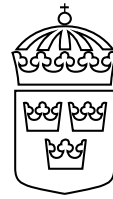

Regeringens proposition 2020/21:219

Fortsatt giltighet av covid-19-lagen och lagen
om tillfälliga smittskyddsåtgärder på
serveringsställen

Prop.
2020/21:219

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 12 augusti 2021

Stefan Löfven

Matilda Ernkrans
(Socialdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) trädde i kraft den 10 januari 2021. Lagen är tidsbegränsad och gäller till utgången av september 2021.

Lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen trädde i kraft den 1 juli 2020. Även den lagen är tidsbegränsad och gäller till utgången av september 2021.

I denna proposition föreslås att lagarna ska fortsätta att gälla till utgången av januari 2022.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om dels fortsatt giltighet av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, dels ändring i samma lag	4
2.2	Förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.....	5
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617)	6
3	Ärendet och dess beredning	7
4	Covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen	7
4.1	Covid-19-lagen.....	7
4.2	Lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen	8
5	Lagarnas giltighetstid bör förlängas med fyra månader.....	9
6	Konsekvenser.....	22
6.1	Övergripande konsekvenser för enskilda	22
6.2	Konsekvenser för företag och andra verksamhetsutövare	24
6.3	Konsekvenser för det allmänna	25
6.4	Konsekvenser för den kommunala självstyrelsen.....	26
7	Författningskommentar.....	27
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Fortsatt giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (S2021/03267).....	28
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	29
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	32
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 augusti 2021	33

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om dels fortsatt giltighet av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, dels ändring i samma lag.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om dels fortsatt giltighet av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, dels ändring i samma lag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, som gäller till utgången av september 2021¹,

dels att lagen ska fortsätta att gälla till utgången av januari 2022,

dels att punkt 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för ärenden eller mål som har inletts före *utgången av september 2021*.

Föreslagen lydelse

3². Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för ärenden eller mål som har inletts före *upphävandet*.

Denna lag träder i kraft den 30 september 2021.

¹ Lagens giltighetstid senast förlängd 2021:325.

² Senaste lydelse 2021:325.

2.2 Förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19

Prop. 2020/21:219

Härigenom föreskrivs att lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, som gäller till utgången av september 2021, ska fortsätta att gälla till utgången av januari 2022.

Prop. 2020/21:219 2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:6) om
ändring i ordningslagen (1993:1617)

Härigenom föreskrivs att ikraftträdandebestämmelsen till lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2021:6

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den
1 oktober 2021.

Denna lag träder i kraft den
1 februari 2022.

Lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) trädde i kraft den 10 januari 2021 (prop. 2020/21:79, bet. 2020/21:SoU23, rskr. 2020/21:159). Lagen är tidsbegränsad och gäller till utgången av september 2021. Lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen trädde i kraft den 1 juli 2020 (prop. 2019/20:172, bet. 2019/20:SoU25, rskr. 2019/20:360). Lagen är tidsbegränsad och gäller till utgången av september 2021 (prop. 2020/21:107, bet. 2020/21:SoU34, rskr. 2020/21:273).

En promemoria (S2021/03267) med förslag om att covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska fortsätta att gälla till utgången av januari 2022 har tagits fram inom Regeringskansliet (Socialdepartementet). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Socialdepartementet (S2021/03267).

Den 23 juni 2021 gav regeringen Folkhälsomyndigheten i uppdrag att lämna en redovisning där myndigheten analyserar risken för ökad smittspridning och nationella och regionala klusterutbrott under hösten och vintern 2021 (S2021/05258). Folkhälsomyndigheten redovisade uppdraget den 4 augusti 2021 i rapporten Risk för ökad smittspridning och nationella och regionala klusterutbrott under hösten och vintern 2021 (S2021/05258).

Lagrådet

Förslagen innebär att covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska fortsätta att gälla till utgången av januari 2022. Med anledning av förslaget att covid-19-lagens giltighetstid förlängs föreslås en följdändring i ikraftträdandebestämmelsen till lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617). Med anledning av förslaget om förlängning av giltighetstiden för lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen föreslås en följdändring i den lagens ikraftträdande- och övergångsbestämmelser. Lagförslagen är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande har därför inte inhämtats.

4 Covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

4.1 Covid-19-lagen

Covid-19-lagen ger det allmänna möjlighet att, genom föreskrifter och beslut, vidta åtgärder för att motverka trängsel eller på annat sätt förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Lagen möjliggör träffsäkra åtgärder

Prop. 2020/21:219 som inte i onödan hindrar sådan verksamhet som kan genomföras på ett från smittskyddssynpunkt säkert sätt.

I covid-19-lagen finns allmänna bestämmelser om skyldighet att förebygga smittspridning. Lagen ger vidare möjlighet att, genom föreskrifter eller genom beslut i enskilda fall, införa särskilda begränsningar för vissa verksamheter och platser. Sådana föreskrifter och beslut får meddelas endast om det är nödvändigt för att förhindra smittspridning. Föreskrifterna och besluten får inte vara mer långtgående än vad som är förvarligt med hänsyn till faran för människors liv och hälsa.

Lagen innehåller bemyndiganden som rör allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, platser för fritids- eller kulturverksamhet, handelsplatser, kollektivtrafik och inrikes flygtrafik samt platser för privata sammankomster. Bemyndigandena innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på smittskyddsåtgärder. Regeringen får också, om andra smittskyddsåtgärder bedöms otillräckliga, meddela föreskrifter om förbud eller nedstängning.

Vidare får regeringen meddela föreskrifter om förbud mot att samlas i ett sällskap av en viss storlek på platser dit allmänheten har tillträde. Slutligen får regeringen eller den kommun som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om förbud mot att vistas på vissa särskilt angivna platser. Föreskrifter som meddelas med stöd av lagen får inskränkas till att gälla inom ett visst geografiskt område.

Vissa föreskrifter om förbud och föreskrifter om nedstängning ska underställas riksdagens prövning inom en vecka från den dag då föreskriften beslutades.

En länsstyrelse får i enskilda fall besluta om särskilda begränsningar av en viss verksamhet om det är nödvändigt för att förhindra smittspridning. Sådana beslut kan avse begränsningar för en allmän sammankomst, offentlig tillställning, plats för fritids- eller kulturverksamhet, handelsplats, kollektivtrafik och inrikes flygtrafik eller en plats för privata sammankomster. Som en yttersta åtgärd får en länsstyrelse besluta att en viss verksamhet ska förbjudas eller att en viss plats ska hållas stängd.

Länsstyrelserna utövar tillsyn enligt lagen. Polismyndigheten har dessutom befogenheter att bl.a. ställa in eller upplösa allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Det finns också bestämmelser om befogenheter för den som bedriver kollektivtrafik eller inrikes flygtrafik.

Den som bryter mot en föreskrift om förbud mot att samlas i ett sällskap av en viss storlek eller förbud mot att vistas på en viss särskilt angiven plats döms till penningböter.

Beslut från en länsstyrelse eller från Polismyndigheten får enligt lagen överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

4.2 Lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

Enligt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ansvarar den som driver ett serveringsställe för att vidta smittskyddsåtgärder, t.ex. att se till att lokaler utformas på ett sätt så att trängsel undviks.

Den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet utövar tillsyn enligt lagen. Beslut enligt lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om smittskyddsåtgärder. Vidare får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om att serveringsställens öppettider ska begränsas. Regeringen får också, om andra smittskyddsåtgärder bedöms otillräckliga, meddela föreskrifter om att serveringsställena ska hållas stängda. Föreskrifter om nedstängning eller begränsning av öppettider får inskränkas till att gälla inom ett visst geografiskt område. Föreskrifter om nedstängning ska underställas riksdagens prövning inom en vecka från den dag då föreskriften beslutades.

5 Lagarnas giltighetstid bör förlängas med fyra månader

Regeringens förslag: Covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställena ska fortsätta att gälla till utgången av januari 2022.

De tillfälliga bestämmelser i ordningslagen som anknäver till covid-19-lagen ska fortsätta att gälla till utgången av januari 2022.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställena ska ändras som en följd av att giltighetstiden för den lagen förlängs. Ändringen ska träda i kraft den 30 september 2021.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inga invändningar mot förslagen, häribland *Arbetsmiljöverket*, *Barnombudsmannen*, *Båstad kommun*, *Fairlink*, *Folkhälsomyndigheten*, *Förvaltningsrätten i Malmö*, *Göteborgs kommun*, *Göteborgs tingsrätt*, *Hovrätten för Nedre Norrland*, *Hudiksvalls kommun*, *Kammarrätten i Stockholm*, *Länsstyrelsen i Dalarnas län* (som yttrar sig för länsstyrelserna gemensamt), *Myndigheten för kulturanalys*, *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap*, *Polismyndigheten*, *Region Skåne*, *Smittskyddsläkarsföreningen*, *Socialstyrelsen*, *Stockholms kommun*, *Stiftelsen Svenska Filminstitutet*, *Sveriges Kommuner och Regioner*, *Sveriges museer*, *Umeå kommun* och *Åre kommun*. *Svenska kyrkan* och *Sveriges kristna råd* accepterar förslagen och anser att en förlängning av lagarnas giltighet med fyra månader förefaller rimlig. *Svensk scenkonst* anser att lagarna endast bör förlängas med tre månader och framhåller att om smittläget kraftigt skulle förbättras ska lagarna upphöra att gälla. Flera remissinstanser, bl.a. *Kammarrätten i Stockholm*, *Riksidrottsförbundet* och *Stiftelsen Svenska Filminstitutet*, understryker vikten av att det behöver ske en löpande bedömning av behovet och proportionaliteten så att åtgärderna inte är mer långtgående än vad som är nödvändigt. Även *Svensk kollektivtrafik*, som ser positivt på förslagen, framhåller vikten av att regeringen i samråd med

Prop. 2020/21:219 bl.a. expertmyndigheter fortsätter följa utvecklingen av smittspridningen i samhället för att ta ställning till om regelverket bör upphävas, justeras eller förlängas ytterligare.

Justitiekanslern (JK) anser att det är positivt att det finns en beredskap för en eventuell fortsatt smittspridning under hösten 2021. Vidare betonar JK att de åtgärder och bemyndiganden som föreslås förlängas innebär omfattande begränsningar i grundläggande fri- och rättigheter och att det därför är av yttersta vikt att lagarnas giltighetstid inte är längre än absolut nödvändigt. Enligt JK är det med hänsyn till pågående vaccinerings svårt att göra en bedömning av förslagets proportionalitet och den närmare bedömningen måste därför ske utifrån det smittläge som råder i samband med utfärdandet av lagförslagen. Vid en eventuell fortsatt allvarlig smittspridning från hösten 2021 framstår förslaget om förlängd giltighetstid av de båda lagarna enligt JK som godtagbart.

Riksdagens ombudsmän (JO) anser att det på befintligt underlag inte går att bedöma förslagets rimlighet och att det krävs ytterligare överväganden inom ramen för det fortsatta lagstiftningsarbetet. JO framhåller att covid-19-lagen medför långtgående delegation av normgivningskompetens från riksdag till regering och möjliggör ingripande begränsningar av grundlagskyddade fri- och rättigheter varför det är särskilt viktigt att den demokratiska processen respekteras. Vidare betonar JO vikten av att enbart åtgärder som bedöms absolut nödvändiga utifrån aktuella förhållanden kommer i fråga och att det är mycket svårt att förutse om situationen i höst kommer att vara sådan att behovet av den aktuella lagstiftningen kvarstår. Vidare framhåller JO att den konsekvensanalys som redovisas i promemorian i stora delar hänvisar till tidigare propositioner, trots att de negativa konsekvenserna för enskilda, företag och civilsamhället sannolikt förändras och i många fall förvärras över tid. Om promemorians förslag leder till en proposition behövs det enligt JO en uppdaterad behovs- och konsekvensanalys.

Sveriges advokatsamfund uttrycker förståelse för svårigheten att förutse hur pandemin kommer att utvecklas eller hur länge den kommer att pågå, men är kritiskt till förslaget och anser, liksom JO, att en så pass lång förlängning som fyra månader med mycket ingripande begränsningar av grundläggande fri- och rättigheter kräver en närmare uppdaterad behovs- och konsekvensanalys. Utifrån förutsättningen att lagstiftningen ska vara på plats i september 2021 borde det, enligt Advokatsamfundets mening, finnas utrymme för en närmare analys som bättre tar hänsyn till utvecklingen. Även andra remissinstanser, bl.a. *Fastighetsägarna* och *Visita*, framhåller att det är situationen under hösten som bör ligga till grund för bedömningen av om en förlängning behövs och är proportionerlig.

Ytterligare några andra remissinstanser har invändningar mot underlaget för promemorians förslag. *Företagarna* anser att promemorian inte redovisar några godtagbara skäl som motiverar en förlängning och avstyrker förslagen. Vidare saknar Företagarna en redovisning av om användningen av covid-19-lagen har lett till faktisk minskad smittorisk. Bland andra *Svenska turistföreningen* för fram att det utifrån det rådande pandemiläget, ett snabbt ökande antal vaccinerade och en avsaknad av tydliga bevis för att smittspridningen är hög på serveringsställen, inte är tydligt varför lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen behöver förlängas

till och med januari 2022. *Lunds kommun* ser negativt på en förlängning av lagarna om det inte anses absolut nödvändigt.

Sveriges advokatsamfund anmärker på att inga överväganden görs i promemorian när det gäller behovet av förändringar eller förtydliganden av lagarna eller behovet av en bredare översyn av konstitutionella frågor vid samhällskriser i fredstid. Även *Småföretagarnas riksförbund* och *SJ AB* anmärker på att några justeringar inte föreslås trots den kritik som förts fram vid tidigare remissbehandling av lagarna. Småföretagarnas riksförbund anser också att regeringen inte använt den möjlighet som covid-19-lagen ger att införa mer träffsäkra regler, och ifrågasätter därför den föreslagna förlängningen. Ett antal remissinstanser, häribland *Fairlink*, *Fastighetsägarna*, *Göteborgs kommun*, *Lunds kommun*, *Länsstyrelsen i Dalarnas län*, *Svensk scenkonst*, *Svenska kyrkan*, *Sveriges kristna råd*, *Svenska turistföreningen*, *Svensk kollektivtrafik* och *Åre kommun*, för fram synpunkter och ändringsförslag på lagarnas innehåll, liksom på de förordningar och myndighetsföreskrifter som har meddelats med stöd av lagarna.

Skälen för regeringens förslag

Covid-19 sprids genom nära kontakter mellan människor

Sverige och omvärlden befinner sig fortsatt i en pandemi med anledning av spridningen av det virus som orsakar sjukdomen covid-19. Hittills (t.o.m. den 10 augusti 2021) har över 14 650 dödsfall bland personer med bekräftad covid-19-infektion rapporterats i Sverige och över 1 106 820 personer har konstaterats smittade av viruset. Sedan december 2020 pågår vaccinationer mot covid-19. Allt fler vaccineras och skyddas därigenom mot allvarlig sjukdom och mot att avlida i covid-19. En första dos vaccin har getts till över 6 560 950 personer (t.o.m. den 10 augusti 2021). I takt med att allt fler vaccineras bidrar också vaccinationerna till minskad smittspridning. Under våren 2021 avtog smittspridningen successivt liksom belastningen på hälso- och sjukvårdens intensivvårdsavdelningar för att lägga sig på en låg nivå under sommaren.

Spridning av covid-19 sker i första hand vid nära kontakter mellan personer genom så kallad droppsmitta. När en infekterad person nyser, hostar, talar och andas ut sprids små droppar till omgivningen. Smittan kan ta sig in i kroppen både via inandning och genom att man rör med orena händer i ögon eller på slemhinnor i näsa och mun.

Mot bakgrund av hur viruset sprids har Folkhälsomyndigheten i sina föreskrifter och allmänna råd om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19 m.m. (HSLF-FS 2020:12) uppmanat till att stanna hemma vid symptom på covid-19, tvätta händerna ofta och noggrant, hålla avstånd till andra människor, undvika platser där trängsel förekommer och begränsa antalet nya kontakter till att endast umgås med de personer som man normalt träffar, exempelvis de man bor tillsammans med eller några få vänner och närstående utanför hushållet. Därtill har befolkningen uppmanats att vidta bl.a. följande åtgärder för att minska risken för smitta: att arbeta hemifrån i så stor utsträckning som det är möjligt, anpassa sina restider i kollektivtrafiken för att undvika rusningstrafik och trängsel samt att vid inrikesresor undvika att ta nya kontakter med främmande människor.

Prop. 2020/21:219 Myndigheten har ändrat föreskrifterna och råden vid flera tillfällen för att anpassa dem till det vid varje tidpunkt rådande smittläget.

Att förhindra trängsel är viktigt för att minska risken för smittspridning i samhället

Risk för spridning av det virus som orsakar sjukdomen covid-19 uppstår i första hand när människor kommer i fysisk kontakt med varandra. Särskilt stora risker uppkommer om det samlas många människor under lång tid på en begränsad yta. Offentliga platser där många människor typiskt sett samlas och där situationer med trängsel och smittspridning kan uppstå är t.ex. handelsplatser, platser för fritids- och kulturverksamhet, kollektivtrafik samt restauranger och barer. I sådana miljöer samlas människor som inte annars skulle mötas, vilket ökar risken för att nya smittkedjor uppstår.

Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar (t.ex. demonstrationer, religiösa sammankomster, konserter, teater- och biografföreställningar, tävlingar och uppvisningar i sport och idrott, danstillställningar, tivolinöjen, marknader och mässor) är till sin natur öppna för allmänheten och syftet med sammankomsten eller tillställningen är normalt att människor ska göra eller uppleva något tillsammans. Även om det kan vara en stor skillnad mellan olika typer av allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, utgörs de ofta av arrangemang och verksamheter där människor samlas som annars inte skulle ha träffats. Ibland sker detta på en begränsad plats under en begränsad tid eller under en längre tid, t.ex. mässor. Det kan handla om arrangemang såväl utomhus som inomhus vilket innebär att riskerna för smittspridning kan variera. Gemensamt är dock att om någon bär på smitta under sådana förhållanden finns det risk för smittspridning till ett större antal personer. Denna form av smittspridning kan således leda till många nya och omfattande smittkedjor. Smittspårningen försvåras när deltagarna inte känner varandra och risken för ytterligare spridning är därför stor. Sådana arrangemang och verksamheter är därför riskfyllda. Detsamma gäller såväl privata som arbetsrelaterade sammankomster vid vilka flera människor träffas.

Lagarna används för att minska risken för spridning av sjukdomen covid-19 i samhället

Covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ger regeringen, förvaltningsmyndigheter och kommuner möjlighet att vidta åtgärder för att motverka trängsel eller på annat sätt minska risken för smittspridning i sådana miljöer där människor samlas som normalt inte träffas och där trängsel eller andra nära kontakter kan uppstå. Genom lagarna kan regeringen, och den eller de myndigheter som regeringen bestämmer, införa tvingande begränsningar om andra mindre ingripande åtgärder inte är tillräckliga. För att säkerställa att reglerna följs innehåller lagarna också bestämmelser om tillsyn.

Under den senare delen av hösten och inledningen av vintern 2020 var smittspridningen i samhället omfattande. Folkhälsomyndigheten hade under en längre tid uppmanat både allmänheten och verksamhetsansvariga att följa myndighetens föreskrifter och allmänna råd om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19. Trots att enskilda uppmanades att undvika

framför allt inomhusmiljöer där det finns risk för trängsel och därmed förhöjd smittspridning, exempelvis i butiker och gallerior, rapporterades det om stundtals omfattande trängsel i dessa miljöer. Mot bakgrund av det ökade antalet personer som insjuknade i sjukdomen covid-19 samt den höga belastningen inom hälso- och sjukvården bedömdes därför situationen motivera begränsningar inom sådana verksamheter. Det bedömdes också vara motiverat att de begränsningar som dittills hade gällt för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar enligt förordningen (2020:114) om förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar fortsatt skulle gälla en tid. Med stöd av covid-19-lagen beslutade därför regeringen förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (begränsningsförordningen). Förordningen trädde i kraft samma dag som covid-19-lagen, dvs. den 10 januari 2021.

Den 14 februari 2021 infördes även bestämmelser om krav på smittskyddsåtgärder i långväga kollektivtrafik i begränsningsförordningen och den 11 mars 2021 infördes ett bemyndigande för kommuner att meddela föreskrifter om förbud mot att vistas i en park, på en badplats eller på någon annan liknande särskilt angiven plats, om det på platsen finns en påtaglig risk för trängsel, samt bestämmelser om krav på smittskyddsåtgärder på museer och i konsthallar, nöjesparker, djurparker, temparker och liknande anläggningar.

Med stöd av covid-19-lagen har Folkhälsomyndigheten meddelat föreskrifter och allmänna råd om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (HSLF-FS 2021:2). Vidare har samtliga länsstyrelser haft lokala föreskrifter om deltagarbegränsning vid allmän sammankomst eller offentlig tillställning för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (se t.ex. Länsstyrelsen i Skåne läns föreskrift 12FS 2021:2). Föreskrifter om vistelseförbud på vissa platser har dessutom meddelats i bl.a. Uppsala och Lund (se Krisledningsnämnden i Uppsala kommuns beslut den 16 april 2021 om förbud mot att vistas på angivna platser i Ekonomikumparken och Observatorieparken från den 29 april 12.00 till den 1 maj 09.00, dvs. under valborg, KSN-2021-01139, och Kommunfullmäktige i Lunds kommuns beslut den 18 mars 2021 om förbud att vistas i stadsparken under siste april, ärendenummer KS 2021/0161).

Med stöd av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen har regeringen meddelat förordningen (2020:527) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och Folkhälsomyndigheten har meddelat föreskrifter och allmänna råd om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (HSLF-FS 2020:37).

Genom de ovan nämnda förordningarna och myndighetsföreskrifterna har det ställts krav på smittskyddsåtgärder när det gäller allmänna sammankomster, offentliga tillställningar, vissa platser för fritids- eller kulturverksamhet, handelsplatser, viss kollektivtrafik, platser för privata sammankomster samt serveringsställen.

Några remissinstanser, däribland *Företagarna*, *Svenska turistföreningen* och *Visita*, efterfrågar en redovisning av om smitta sprids i de verksamheter som regleras med stöd av lagarna och om åtgärderna har gett effekt. Som framgår av promemorian är syftet med åtgärderna att minska smittspridningen i offentliga miljöer genom att minska risken för trängsel

Prop. 2020/21:219 och förhindra de nya smittkedjor som uppstår när människor samlas som normalt inte träffas och på så sätt bromsa den totala smittspridningen i samhället. Att de åtgärder som vidtagits avsevärt minskat förekomsten av trängsel, folksamlingar och nära kontakter människor emellan står klart. Att i denna proposition utvärdera enskilda åtgärder låter sig dock av förklarliga skäl inte göras. För att utvärdera åtgärderna för att hantera utbrottet av det virus som orsakar sjukdomen covid-19 har regeringen tillsatt en kommitté i form av en kommission (dir. 2020:74). Uppdraget är omfattande och innefattar bl.a. att utvärdera regeringens, berörda förvaltningsmyndigheters, kommuners och regioners åtgärder för att begränsa smittspridningen och att analysera om smittskyddslagstiftningen och annan lagstiftning gett samhället ändamålsenliga förutsättningar för att begränsa smittspridningen. Dessa delar av uppdraget ska redovisas den 31 oktober 2021.

Lagarna gör det möjligt att införa träffsäkra åtgärder

Som flera remissinstanser – bland andra *Riksdagens ombudsmän* och *Justitiekanslern* – påpekar gör lagarna det möjligt att införa begränsningar som innebär betydande inskränkningar i grundläggande fri- och rättigheter och som kan få stora konsekvenser, inte minst ekonomiska, för privatpersoner, civilsamhälle och företag. Åtgärder med stöd av lagarna får därför inte vara mer ingripande än vad som är absolut nödvändigt. Lagarna gör det möjligt att ta fram regler som inte i onödan hindrar sådan verksamhet som kan genomföras på ett, från smittskyddssynpunkt, säkert sätt. Lagarna ger också en möjlighet att anpassa kraven på smittskyddsåtgärder utifrån det aktuella epidemiologiska läget. På så sätt kan det säkerställas att de åtgärder som vidtas är nödvändiga och proportionerliga i förhållande till syftet att förhindra smittspridning och därigenom skydda människors liv och hälsa. Detta också i en situation där det epidemiologiska läget är sådant att smittskyddsåtgärder behövs under lång tid men där åtgärderna samtidigt behöver anpassas för att de negativa konsekvenser som uppstår över tid inte ska bli oproportionerliga.

Småföretagarnas riksförbund anser att regeringen inte använt den möjlighet som covid-19-lagen ger att införa mer träffsäkra regler, och ifrågasätter därför den föreslagna förlängningen. *Fastighetsägarna* ifrågasätter om de långtgående åtgärderna för handelsplatser och serveringsställen är proportionerliga med hänsyn till att smittspridningen främst sker i hemmet och på arbetsplatser.

Regeringen överväger löpande behovet av de vidtagna åtgärderna och omprövar, efter dialog med Folkhälsomyndigheten, kontinuerligt bestämmelserna utifrån det rådande smittläget. Enligt 6 § andra stycket i covid-19-lagen får åtgärderna inte vara mer långtgående än vad som är försvarligt med hänsyn till faran för människors liv och hälsa och i detta ligger att begränsningar inte ska gälla längre än vad som är absolut nödvändigt. Den 12 maj 2021 beslutade regeringen om ändringar i begränsningsförordningen vilka bl.a. innebar att deltagartaket för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar höjdes den 1 juni 2021 och differentierades utifrån om sammankomsten eller tillställningen anordnas inomhus eller utomhus och om deltagarna anvisas sittplats. Ett särskilt deltagartak infördes också för motionslopp och liknande idrottstävlingar.

Vidare lyftes marknader och stadigvarande tivolinöjen ur regleringen för offentliga tillställningar och reglerades som handelsplatser respektive nöjesparker.

Mot bakgrund av det ökande antalet vaccinationer, minskad smittspridning och förväntningar om lägre belastning inom sjukvården presenterade regeringen den 27 maj 2021 en plan som innehåller fem steg för hur och när de råd som getts till allmänheten och restriktionerna som har införts i Sverige under pandemin kan anpassas och så småningom helt upphävas (Regeringens plan för avveckling av restriktioner, S2021/04663). Folkhälsomyndigheten ansvarar för när myndighetens råd och rekommendationer till allmänheten ska anpassas och avvecklas. Planen baseras på Folkhälsomyndighetens rapport Vidareutveckling och konkretisering av nivåerna för den fortsatta anpassningen av smittskyddsåtgärder för covid-19 (S2021/03940), samt dialog mellan regeringen och Folkhälsomyndigheten. Planen utgår från tre nivåer för den fortsatta anpassningen av restriktioner för covid-19. Respektive nivå fastställs av regeringen, efter dialog med Folkhälsomyndigheten, genom en samlad bedömning av smittläget, belastningen i hälso- och sjukvården och vaccinationsgraden. Ett syfte med planen är att skapa transparens och tydlighet kring hur kommande anpassningar och avveckling av restriktionerna kommer att genomföras, i vilken ordning dessa prioriteras och varför. Av planen framgår att regeringen är angelägen om att avvecklingen sker ansvarsfullt med beredskap för att hantera en situation där smittspridningen åter ökar. För att kunna göra det krävs att övervakning, smittspårning och testning bibehålls på en hög nivå. I planen betonas att anpassningar av restriktionerna ska ske på ett smittsäkert, förutsebart och hållbart sätt genom att dessa sker successivt och med fortsatt beredskap för att vid behov vidta åtgärder och skärpa restriktionerna. Tydlighet ska eftersträvas och verksamhetens planeringsförutsättningar tas i beaktande.

I enlighet med planen höjdes den 1 juli 2021 deltagartaken för allmänna sammankomster, offentliga tillställningar och platser för privata sammankomster. En möjlighet att sektionera en allmän sammankomst eller offentlig tillställning infördes också, vilket innebär att ett ytterligare större antal deltagare kan tillåtas på sådana arrangemang. Ett särskilt deltagartak som möjliggör större demonstrationer infördes och bestämmelsen om motionslopp utvidgades till att omfatta vissa andra idrottstävlingar. Vidare lyftes mässor ur regleringen om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar och reglerades särskilt. Den 15 juli 2021 upphävdes bestämmelserna i begränsningsförordningen om att den som bedriver eller organiserar långväga kollektivtrafik ska vidta vissa smittskyddsåtgärder. Även möjligheten för kommuner att förbjuda vistelse på vissa platser togs bort.

Lagarnas giltighetstid bör förlängas till utgången av januari 2022

Som regeringen anfört i planen för avveckling av restriktioner har covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen varit viktiga verktyg för regeringen och berörda myndigheter att kunna vidta effektiva smittskyddsåtgärder för att minska risken för trängsel och således risken för smittspridning. Även om ett bättre epidemiologiskt läge möjliggör avveckling av restriktioner är det enligt regeringen fortsatt

angeläget med god beredskap för att kunna vidta åtgärder och hantera ett försämrat läge. Det gäller även om, så som aviseras i planen, samtliga restriktioner kan hävas i det som i planen kallas steg 5. Under förutsättning att utvecklingen av pandemin följer den bedömning av det epidemiologiska läget som görs i planen beräknas steg 5 kunna inträffa någon gång efter september 2021. I planen bedömer regeringen, i likhet med Folkhälsomyndigheten, att det trots denna positiva bedömning av utvecklingen framöver är av stor vikt att det finns en fortsatt beredskap då situationen snabbt kan förändras eller förvärras. En viktig del i denna beredskap är fortsatt giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen så att det finns träffsäkra verktyg att använda vid eventuell uppblåsande smittspridning.

I planen anges att regeringen ska återkomma till frågan om förlängning av lagarna efter sommaren då det epidemiologiska läget bedöms på nytt. Även flera remissinstanser, däribland *Sveriges advokatsamfund*, *Justitiekanslern*, *Riksdagens ombudsmän* och *Visita*, efterfrågar en närmare bedömning av smittläget. Remissinstanserna framhåller att större delen av befolkningen förväntas ha blivit erbjuden vaccin efter sommaren 2021 och att det får förmodas att denna omständighet har en viss inverkan på smittläget inför hösten 2021, vilket gör att det är särskilt svårt att göra en bedömning av förslagens proportionalitet på förhand. Bland andra Riksdagens ombudsmän och Sveriges advokatsamfund efterfrågar en uppdaterad behovs- och konsekvensanalys.

Regeringen delar remissinstansernas uppfattning att det krävs särskilda överväganden för att förlänga giltighetstiden för covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen eftersom lagarna ger regeringen långtgående möjligheter att införa begränsningar. Regeringen redogör för konsekvenserna av restriktionerna för bl.a. enskilda, företag och det allmänna i en utvecklad och uppdaterad konsekvensanalys i avsnitt 6.

När det gäller vaccineringen har regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tecknat en överenskommelse som beskriver ansvar och roller för genomförande av vaccinering mot covid-19 under 2021. Regeringens och SKR:s gemensamma målsättning är att alla i Sverige boende personer som är 18 år och äldre samt personer under 18 år som efter individuell medicinsk bedömning har bedömts bör vaccineras, så skyndsamt som möjligt ska kunna erbjudas en första dos vaccin mot covid-19. För de vaccin som kräver två doser, ska enligt överenskommelsen därefter en andra dos erbjudas enligt det dosintervall Folkhälsomyndigheten rekommenderar (S2020/09215). Den 22 juni 2021 beslutade Folkhälsomyndigheten att även ungdomar som är 16 och 17 år ska erbjudas vaccination mot covid-19. Vaccinationerna av ungdomar kommer att inledas när de som är 18 år och äldre har erbjudits vaccin. Fram till den 10 augusti 2021 har över 6 560 950 personer fått en första dos vaccin och över 55 procent av den vuxna befolkningen har fått två doser. Vaccination skyddar människor från att bli allvarligt sjuka eller avlida och är därmed ett viktigt redskap för att lindra följderna av pandemin. Vaccinationens effekt på smittspridning har emellertid inte studerats i tillräcklig omfattning för att det ska gå att veta hur mycket vaccinationen bidrar till att stoppa smittan. Det bör också beaktas att det finns en osäkerhet när det gäller hur väl de vaccin som hittills har godkänts fungerar

i förhållande till befintliga och eventuella nya varianter av det virus som orsakar sjukdomen covid-19 och vaccinens skyddseffekt över tid. Under pandemin har flera varianter av viruset uppkommit och under juni 2021 bedömde Folkhälsomyndigheten att Sverige fått en allmän smittspridning av virusvarianten Delta, som först påträffades i Indien. Virusvarianten är mer smittsam och verkar även leda till en svårare infektion. Folkhälsomyndigheten har intensifierat sina smittskyddsåtgärder genom ökad övervakning som testning och smittspårning. De vaccin som ingår i vaccinationsprogrammet bedöms ha god skyddseffekt mot varianten givet att båda vaccindoserna tas. Däremot finns det stora delar av världen som inte ligger lika långt fram i vaccinationsarbetet som t.ex. Sverige och EU. Det innebär att det finns en risk för att det uppstår nya, potentiellt mer smittsamma och dödliga varianter av viruset, vilka även kan få spridning i Sverige. Därtill finns det individer som av medicinska anledningar inte kan vaccinera sig mot covid-19. Även med en relativt hög vaccinationsgrad bland personer över 18 år kommer många i samhället att sakna immunitet och det finns därför fortsatt en risk för mer eller mindre omfattande utbrott (Folkhälsomyndighetens skrivelse S2021/03882).

Erfarenheterna av pandemin visar att smittläget kan förändras snabbt, vilket kan göra det nödvändigt att införa nya åtgärder med kort varsel. Om åtgärderna försenas kan det leda till ytterligare smittspridning, med ökad belastning på sjukvården och fler dödsfall som följd. Att minska smittspridning för att värna liv och hälsa måste även fortsättningsvis vara ytterst prioriterat för det allmänna.

I den redovisning som Folkhälsomyndigheten lämnade den 12 maj 2021 med anledning av sitt regeringsuppdrag om att vidareutveckla och konkretisera nivåerna för den fortsatta anpassningen av smittskyddsåtgärder utifrån det nationella epidemiologiska läget för covid-19 (S2021/03940) lyfter myndigheten vikten av fortsatt beredskap under hösten 2021. Det handlar dels om fortsatt övervakning av det epidemiologiska läget, dels att myndigheten ser behov av förlängning av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen för att ha verktyg för att snabbt kunna sätta in åtgärder vid uppblossande smittspridning och risk för samhällspåverkan.

Den 4 augusti 2021 redovisade Folkhälsomyndigheten sitt uppdrag om att analysera risken för ökad smittspridning och nationella och regionala klusterutbrott under hösten och vintern 2021 (S2021/05258). Myndigheten bedömer att det finns en betydande risk för utbrott, framförallt bland ovaccinerade personer. Analyserna visar också att dessa utbrott riskerar att bli relativt stora. Folkhälsomyndigheten bedömer att klusterutbrott bör kunna hanteras förutsatt att det finns en fortsatt bra beredskap med en hög uppmärksamhet på lokal ökning av antalet fall (utbrott) samt en god tillgång till testning och smittspårning. Av rapporten framgår även att en bred testning och en omfattande smittspårning är fortsatt viktigt, inte minst för att snabbt upptäcka eventuella lokala ökningsfall för att tidigt kunna begränsa och innesluta smittspridningen.

Regeringen anser mot denna bakgrund att det är angeläget att det allmänna även efter september 2021 har beredskap för och möjlighet till att vidta sådana åtgärder mot spridning av sjukdomen covid-19 som de aktuella lagarna ger. Den närmare bedömningen av vilka åtgärder som kan bli nödvändiga, ändamålsenliga och proportionerliga att vidta med stöd av

Prop. 2020/21:219 lagarna måste dock ske med beaktande av det smittläge, den vaccinationsgrad och den belastning i hälso- och sjukvården som råder vid varje given tidpunkt. Vid ett försämrat smittläge under hösten 2021 kan åtgärder behöva vidtas för att vända den negativa utvecklingen och minska smittspridningen för att värna liv och hälsa. Covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ger regeringen möjligheter att anpassa sådana åtgärder till smittläget och ta ställning till vilken typ av åtgärd som bör vidtas. En möjlighet kan vara att t.ex. införa krav på genomförd vaccination eller liknande, t.ex. digitala covidbevis, i stället för andra mer begränsande restriktioner för vissa typer av verksamheter. Vad gäller frågan om eventuell nationell användning av digitala covidbevis analyseras frågan vidare.

Som allmänna förutsättningar för särskilda begränsningar med stöd av covid-19-lagen gäller också att sådana begränsningar får meddelas endast om det är nödvändigt för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. De får inte vara mer långtgående än vad som är försvarligt med hänsyn till faran för människors liv och hälsa och de bör utformas med beaktande av risken för smittspridning i olika typer av verksamheter och förutsättningarna för att i dessa verksamheter vidta åtgärder för att förhindra smittspridning (6 §). Av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen framgår att föreskrifter om serveringsställens öppettider bara får meddelas om det är nödvändigt för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, samt att bestämmelsen om att regeringen får meddela föreskrifter om att serveringsställen ska hållas stängda endast får tillämpas om andra smittskyddsåtgärder bedöms som otillräckliga för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (11 §).

Lagarna är, som bl.a. *Riksdagens ombudsmän* lyfter fram, av extraordinär karaktär och möjliggör betydande inskränkningar av människors grundläggande fri- och rättigheter. Giltighetstiden bör därför vara fortsatt begränsad. Eftersom det inte är möjligt att helt förutse hur pandemin kommer att utvecklas och hur länge den kommer att pågå är det, så som också framhålls i promemorian, svårt att bedöma hur lång förlängningen bör vara. Att lagarna är extraordinära och möjliggör betydande inskränkningar talar för en kortare tids förlängning. Regeringen noterar att t.ex. *Svensk scenkonst* lyfter fram skäl för en kortare förlängning. Givet den osäkerhet som finns när det gäller utvecklingen av smittläget i Sverige under hösten delar regeringen dock den bedömning som görs i promemorian att en förlängning med fyra månader är väl avvägd. Lagarnas giltighetstid bör därför förlängas till utgången av januari 2022. Regeringen avser att – i enlighet med vad bl.a. *Kammarrätten i Stockholm* framhåller – i samråd med bl.a. expertmyndigheter fortsätta följa utvecklingen av smittspridningen i samhället och löpande överväga behovet och proportionaliteten av de befogenheter som lagarna ger, för att ta ställning till om regelverket bör upphävas, justeras eller förlängas ytterligare.

Som beskrivs ovan måste det således även fortsättningsvis vara prioriterat för samhället att minska smittspridning för att värna liv och hälsa. Förslaget att förlänga lagarna motiveras således av ett angeläget allmänt intresse. Regeringen delar bedömningen i promemorian att förslagen är förenliga med regeringsformen, den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) och EU-rätten, se propositionen En ny

lag om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (2019/20:172 s. 35 och 36) samt propositionen En tillfällig covid-19-lag (2020/21:79 s. 82–86). Prop. 2020/21:219

Följdändringar bör göras i ordningslagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

I ordningslagen finns tillfälliga bestämmelser som anknyter till regleringen i covid-19-lagen (2 kap. 7 § andra stycket och 15 a §). Dessa bestämmelser bör gälla under samma tid som covid-19-lagen, dvs. till utgången av januari 2022. Vidare bör det göras en följdändring i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. De nuvarande bestämmelserna innebär att när lagen upphävs vid utgången av september 2021 kommer lagen fortfarande att gälla för ärenden eller mål som har inletts dessförinnan. Följdändringen innebär att detta i stället gäller efter det att lagen upphör att gälla efter den föreslagna förlängningen. Denna lagändring bör träda i kraft den 30 september 2021.

Ersättningsfrågor

Några remissinstanser, bland andra *Fastighetsägarna* och *Svensk scenkonst*, anser att det bör införas en lagstadgad rätt till ersättning för kostnader och inkomstbortfall för de näringsidkare som drabbas.

I samband med införandet av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen förde vissa remissinstanser fram liknande synpunkter om ett system för ersättning till företag som kompensation för intäktsförluster till följd av restriktioner och myndighetsbeslut. Regeringen hänvisade till att en rad åtgärder hade vidtagits för att mildra de negativa konsekvenserna av virusutbrottet för svenska företag, bl.a. i form av omställningsstöd, sänkta arbetsgivaravgifter och slopat sjuklöneansvar (prop. 2019/20:172 s. 40).

Även i samband med införandet av covid-19-lagen framfördes sådana synpunkter. Regeringen konstaterade att redan de befintliga lagarna som ger rätt att införa begränsningar av smittskyddsskäl, t.ex. ordningslagen och smittskyddslagen (2004:168), innebär att negativa ekonomiska konsekvenser kan uppstå. Ingen av dessa lagar eller anslutande förordningar, med undantag för en förordning från 1956 kopplad till smittskyddslagen, innehåller några bestämmelser om ekonomisk kompensation för aktörer som omfattas av de restriktioner som föreskrifterna kan medföra. Inte heller i samband med de tillfälliga bemyndigandena i smittskyddslagen som gällde från den 18 april 2020 till utgången av juni samma år infördes kompensatoriska ekonomiska åtgärder i lagstiftningen. Regeringen konstaterade vidare att covid-19-lagen omfattar ett flertal områden, att det inom varje område förekommer verksamheter av många olika slag och att de åtgärder som bemyndigandena ger möjlighet till är mycket differentierade. Det innebär att det inte låter sig göras att i ett särskilt ersättningssystem reglera frågan om, och i så fall i vilken mån, ersättning ska lämnas till dem som omfattas av en föreskrift som har meddelats med stöd av den föreslagna lagen eller ett beslut enligt lagen. Regeringen bedömde mot den bakgrunden att det inte är möjligt att i covid-19-lagen införa bestämmelser om ekonomisk ersättning. Regeringen uttalade vidare

Prop. 2020/21:219 att bemyndigandena inte i sig påverkar kostnader eller intäkter för t.ex. företag eller andra enskilda. Det är först genom föreskrifter och beslut som meddelas med stöd av bemyndigandena som mer eller mindre omfattande effekter kan uppkomma. Det är av särskild vikt att regeringen dels gör en sedvanlig konsekvensanalys när föreskrifter tas fram, dels löpande följer upp effekterna av de åtgärder som har vidtagits (prop. 2020/21:79. s. 87–89).

Riksdagen har vidare tillkännagett för regeringen vad utskottet anför om ekonomisk kompensation (bet. 2020/21:SoU23 punkt 3, rskr. 2020/21:159). Enligt utskottet ska en verksamhet som drabbas av regeringens föreskrifter som meddelas med stöd av covid-19-lagen eller 11 § lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen som huvudregel ersättas. I vilken form, på vilket sätt och i vilken omfattning ersättning ska beviljas får enligt utskottet övervägas vidare i samband med att föreskrifterna tas fram.

Som utvecklas i avsnitt 6 har regeringen vidtagit och vidtar en rad stödåtgärder riktade till de verksamheter som drabbas av kostnader och inkomstförluster med anledning av de smittskyddsåtgärder som vidtas med stöd av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Regeringen anser mot denna bakgrund att det inte finns skäl att göra några ändringar i covid-19-lagen eller i lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen när det gäller frågan om rätt till ekonomiskt stöd för inkomstbortfall och kostnader för företag och verksamhetsutövare till följd av smittskyddsåtgärder vid en förlängd giltighetstid. Regeringen bedömer att arbetet med hur olika ersättningar kan utformas även fortsatt ska ske inom ramen för de rutiner som gäller för budgetprocessen. En sådan ordning stämmer också väl överens med vad som gäller enligt ordningslagen och smittskyddslagen. Åtgärder som har ekonomiska konsekvenser för staten förutsätter – som i alla andra fall – att riksdagen har tilldelat regeringen nödvändiga befogenheter enligt regeringsformen, riksdagsordningen och budgetlagen (2011:203).

Det bör inte göras några ändringar i sak i covid-19-lagen eller lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

Några remissinstanser för fram förslag på sakliga ändringar i covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. *Länsstyrelsen i Dalarnas län* anser att det i lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen bör införas bestämmelser som möjliggör begränsningar av antalet gäster vid större privata fester på serveringsställen. *Svensk kollektivtrafik* föreslår förtydliganden i covid-19-lagen på kollektivtrafikens område. Flera remissinstanser framför synpunkter och ändringsförslag som berör bestämmelser i de förordningar och myndighetsföreskrifter som har meddelats med stöd av lagarna. Bland annat har några remissinstanser, t.ex. *Fairlink*, *Svenska kyrkan* och *Riksidrottsförbundet*, synpunkter på bestämmelserna om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar i begränsningsförordningen. Ytterligare andra remissinstanser, t.ex. *Göteborgs kommun*, *Malmö kommun* och *Svenska turistföreningen*, har synpunkter som gäller förordningen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Regeringen överväger löpande behovet av de vidtagna åtgärderna och omprövar kontinuerligt, efter dialog med Folkhälsomyndigheten, bestämmelserna i förordningarna utifrån rådande smittläge. Åtgärderna får inte vara mer långtgående än vad som är försvarligt med hänsyn till faran för människors liv och hälsa och i detta ligger att begränsningar inte ska gälla längre än vad som är absolut nödvändigt. Ju längre tid en begränsning är i kraft, desto starkare skäl krävs för att begränsningen ska betraktas som proportionerlig. Det är således viktigt att noga följa smittläget och också löpande överväga vilka alternativa åtgärder som skulle kunna aktualiseras.

Som redovisas under rubriken ”Lagarna gör det möjligt att införa träffsäkra åtgärder” har flera förändringar gjorts i begränsningsförordningen under våren och sommaren 2021. De synpunkter som förs fram om regleringen om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar samt på begränsningsförordningen och förordningen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen i övrigt har varit och är fortsatt värdefulla i det arbetet. Regeringen bedömer att även de förändringar som *Länsstyrelsen i Dalarnas län* och *Svensk kollektivtrafik* vill få till stånd genom ändringar i covid-19-lagen respektive lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen är sådana som åstadkoms genom i första hand ändringar i förordningarna. Även de synpunkterna beaktas därför i det arbetet.

Slutligen noterar regeringen att *Sveriges advokatsamfund* efterfrågar närmare överväganden av behovet av förändringar eller förtydliganden i lagarna och en bredare översyn av konstitutionella frågor vid samhällskriser i fredstid.

Regeringen vill framhålla att syftet med denna proposition är att föreslå att covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen får fortsatt giltighet ytterligare en tid med anledning av behovet av att hantera den pågående pandemin. Som nämns tidigare i denna proposition är det inte möjligt att med säkerhet förutse hur pandemin kommer att utvecklas. Smittläget kan snabbt förändras och det finns därför ett behov av lagstiftning som ger det allmänna möjligheter att vidta snabba och adekvata åtgärder för att motverka trängsel och på annat sätt förhindra spridning av sjukdomen covid-19. De bemyndiganden som de aktuella lagarna ger regeringen möjliggör såväl en hantering av en mycket hög smittspridning, som en ansvarsfull och successiv anpassning och avveckling av restriktioner i enlighet med regeringens plan och i takt med att smittläget, belastningen i hälso- och sjukvården samt vaccinationsgraden i befolkningen tillåter det.

Lagrådet framhöll i sitt yttrande den 6 april 2020 över lagrådsremissen Ett tillfälligt bemyndigande i smittskyddslagen med anledning av det virus som orsakar covid-19, att räckvidden av de bemyndiganden som finns i smittskyddslagen till viss del är oklar och att det finns anledning att sätta i fråga om de ger tillräckligt stöd för att vidta de åtgärder som kan komma att behövas för att hantera spridningen av det virus som orsakar covid-19. Mot den bakgrunden var Lagrådets bedömning att det fanns behov av ytterligare normgivningsbemyndiganden. I sitt yttrande den 30 december 2020 över lagrådsremissen Covid-19-lag gjorde Lagrådet samma bedömning. Lagrådet uttalade att lagstiftningen måste utformas på ett sådant sätt att det så långt möjligt kan förutse vilka åtgärder som kan bli aktuella. Det bör även finnas mekanismer som säkerställer att riksdagen

Prop. 2020/21:219 kan kontrollera att de åtgärder som vidtas håller sig inom den normgivningsmakt som delegerats och att åtgärderna i enskilda fall inte blir för långtgående. Lagrådet ansåg att de i lagrådsremissen föreslagna möjligheterna till särskilda begränsningar för att förhindra spridning av covid-19 i huvudsak fick anses vara tillräckligt väl avgränsade. Lagrådet ansåg också att den analys som gjordes i lagrådsremissen av bestämmelsernas förenlighet med regeringsformens och Europakonventionens regler om skydd för de grundläggande fri- och rättigheterna kunde godtas. Lagrådet ansåg vidare att den gjorda avgränsningen av vilka föreskrifter som ska underställas riksdagen kunde accepteras, men att en underställning bör ske inom högst en vecka, och inte inom två veckor som regeringen föreslog i lagrådsremissen, från det att föreskriften beslutades. Regeringen justerade förslaget i enlighet med Lagrådets yttrande. Lagrådet förde även fram att det kunde övervägas att ge en myndighet ett samordningsansvar. Regeringen har därefter gett Länsstyrelsen i Dalarnas län ett ansvar att samordna länsstyrelsernas tillsynsarbete enligt covid-19-lagen (se 2 kap. 2 § begränsningsförordningen). Regeringen har även gett Folkhälsomyndigheten ett nationellt tillsynsvägledningsansvar och ett uppdrag att föra en förteckning över föreskrifter som har meddelats med stöd av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (se 2 kap. 1 § begränsningsförordningen och S2021/02147). Myndigheten delredovisar uppdraget varannan månad så länge de nämnda lagarna gäller.

Mot denna bakgrund ser regeringen inget behov av förändringar eller förtydliganden av de aktuella lagarna ur ett konstitutionellt hänseende med anledning av den förlängning av giltighetstiden som föreslås. Regeringen ser inte heller behov av att göra några andra ändringar i lagarna. Det kan konstateras att regeringen inte har använt de möjligheter som lagarna ger att, om andra smittskyddsåtgärder bedöms otillräckliga, meddela föreskrifter om förbud eller nedstängning. Inte heller bemyndigandet som avser föreskrifter om förbud mot att samlas i sällskap av en viss storlek på allmän plats har använts. Även om det i dag inte kan förutses att t.ex. en så ingripande åtgärd som en nedstängning av verksamheter kommer vara nödvändig att vidta, kan det inte uteslutas att det kan uppkomma ett sådant allvarligt läge där sådana åtgärder kan bli nödvändiga, t.ex. regionalt vid ett lokalt utbrott av covid-19 eller nationellt om en virusvariant leder till en utbredd samhällsspridning. Den beredskap som en förlängning av lagarnas giltighetstid ger behövs därför. Inte heller i övrigt finns det anledning att föreslå några ändringar i lagarna.

6 Konsekvenser

6.1 Övergripande konsekvenser för enskilda

I promemorian anges att förslagen om fortsatt giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen kan komma att medföra konsekvenser för enskilda och i promemorian hänvisas till beskrivningen av dessa i tidigare propositioner

(prop. 2019/20:172 s. 38–40 och prop. 2020/21:79 s. 88 och 89). Några remissinstanser däribland *Riksdagens ombudsmän* och *Sveriges kristna råd* framhåller att det finns behov av en uppdaterad och utvecklad konsekvensanalys för enskilda.

Pandemin har pågått i ungefär ett och ett halvt år. Som beskrivs under rubriken ”Covid-19 sprids genom nära kontakter mellan människor” har, fram till den 10 augusti 2021, över 1 106 820 människor i Sverige konstaterats smittade av viruset och över 14 650 dödsfall bland personer med bekräftad covid-19-infektion har rapporterats i landet. Belastningen på hälso- och sjukvården på grund av pandemin har varierat över tid men har under långa perioder varit mycket hög vid landets intensivvårdsavdelningar.

Covid-19-lagen innehåller en bestämmelse om att var och en genom uppmärksamhet och rimliga försiktighetsåtgärder ska medverka till att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Bestämmelsen återspeglar regleringen i smittskyddslagen. Den är avsedd att ha en normerande verkan på allmänhetens beteende men medför inga nya skyldigheter (se prop. 2020/21:79 s. 88). Uppmaningen påverkar dock människor i deras vardag.

Ett stort antal åtgärder har vidtagits för att begränsa smittspridningen människor emellan och alla i samhället har fått anpassa sig till att undvika fysiska kontakter med andra människor. I Folkhälsomyndighetens rapport Hur har folkhälsan påverkats av covid-19-pandemin? (artikelnummer 21022) publicerad den 15 april 2021 presenterar myndigheten en samlad bedömning av pandemins och smittskyddsåtgärdernas konsekvenser för folkhälsan under 2020 utifrån folkhälsopolitikens mål om en god och jämlik hälsa. I rapporten konstateras att det är för tidigt att avgöra pandemins effekter på folkhälsan i stort, men att det går att se att de flesta har påverkats på något sätt. De indirekta effekterna som pandemin har på folkhälsan är enligt rapporten bl.a. ändrade levnadsvanor med minskad fysisk aktivitet särskilt bland unga, att allt fler individer har lättare psykiska besvär och en risk för ökad ojämlikhet när pandemin är över. I rapporten påpekas också att många fortsatt mår bra och har ett gott hälsotillstånd samt att förekomsten av andra infektionssjukdomar minskat under pandemin likväl som användningen av antibiotika. Sammanfattningsvis är det enligt Folkhälsomyndigheten för tidigt att dra slutsatser av pandemins effekt på folkhälsan men myndigheten understryker vikten av att fortsätta följa pandemins effekter i sin helhet och stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet.

I covid-19-lagen framgår att smittskyddsåtgärder inte får vara mer långtgående än vad som är försvarligt med hänsyn till faran för människors liv och hälsa. Åtgärderna som vidtas för att minska spridningen av sjukdomen ska alltså vara proportionerliga. Det innebär att det ska göras en avvägning mellan vad som kan uppnås genom åtgärden i fråga om minskad smittspridning och de negativa konsekvenser som åtgärden kan förväntas få. En fortsatt giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen möjliggör fortsatta begränsningar för att minska spridningen av covid-19 vid behov. Beroende på smittläget under hösten och vintern och på omfattningen av eventuella begränsningar kan såväl människors vardag som folkhälsan i befolkningen fortsatt komma att påverkas.

Barn och unga kan också komma att påverkas negativt vid fortsatt giltighet av lagarna givet de eventuella begränsningar som beslutas med stöd av lagarna. I propositionen En tillfällig covid-19-lag uttalade regeringen att de allmänna riktlinjerna om smittskyddet som finns i smittskyddslagen bör vara vägledande även vid beslut om begränsningar enligt covid-19-lagen (prop. 2020/21:79 s. 27). När åtgärder rör barn ska det särskilt beaktas vad barnets bästa kräver (1 kap. 4 § smittskyddslagen). Det är därför av yttersta vikt att alla aktörer kontinuerligt genomför barnrättsliga analyser inför beslut och åtgärder med anledning av covid-19. Analyserna ska utgå från barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen och beskriva vilka konsekvenser en avsedd åtgärd kan få på barnets rättigheter.

Det är först när regeringen meddelar föreskrifter med stöd av lagarna, eller bemyndigar en förvaltningsmyndighet eller en kommun att meddela sådana föreskrifter, som mer eller mindre omfattande samhällsekonomiska effekter kan uppkomma som i sin tur påverkar enskilda. En förlängning av lagarna innebär därför inte i sig sådana effekter. I samband med att begränsningsförfordningen infördes anfördes i remisspromemorian Särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (S2020/09963) bl.a. att beroende på vilka åtgärder som vidtas med stöd av covid-19-lagen kan arbetslösheten påverkas både på kort och lång sikt, vilket innebär inkomstbortfall för de individer som drabbas. Eftersom det är ett stort antal branscher som berörs, med såväl privata som offentliga arbetsgivare, bedömdes förslagen inte beröra kvinnor mer än män, eller tvärtom. Även de föreskrifter som har utfärdats med stöd av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen kan påverka verksamheter och en negativ földeffekt kan vara en påverkan på arbetslösheten på kort och lång sikt. En ökad arbetslöshet kan utöver de monetära effekterna dels öka förekomsten av våld, kontroll och missbruk i hemmet, dels bidra till ökad psykisk ohälsa. Den som är utsatt kan också få svårare att söka stöd. Särskilt kvinnor, barn och hbtqi-personer är utsatta, men även pojkar och män utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Som beskrivs ovan påverkas barn och unga negativt av pandemin. Barn som redan befinner sig i utsatta situationer kan drabbas särskilt hårt.

6.2 Konsekvenser för företag och andra verksamhetsutövare

Enligt promemorian kan förslagen komma att medföra konsekvenser för företag och andra verksamhetsutövare, och det hänvisas till beskrivningen av dessa konsekvenser i tidigare propositioner (prop. 2019/20:172 s. 38–40 och prop. 2020/21:79 s. 88 och 89). Flera remissinstanser, däribland *Fastighetsägarna*, *Göteborgs kommun*, *Kammarrätten i Stockholm*, *Riksdagens ombudsmän*, *Småföretagarnas riksförbund*, *Sveriges kristna råd*, *Sveriges advokatsamfund* och *Visita* efterfrågar en uppdaterad och närmare konsekvensanalys som bl.a. tar hänsyn till att de negativa konsekvenserna för enskilda, företag och civilsamhället sannolikt förändras och i många fall förvärras över tid. Även *Företagarna*, *Jönköpings kommun*,

SJ AB och *Transportföretagen* framhåller behovet av att kompensatoriska ekonomiska åtgärder vidtas för utsatta företag och andra verksamhetsutövare. *Myndigheten för kulturanalys* framhåller att pandemin lett till mycket omfattande konsekvenser på kulturområdet och att det riskerar att även på längre sikt ge negativa effekter på utvecklingen i relation till de nationella kulturpolitiska målen. Enligt myndigheten kommer det därför under lång tid framöver finnas anledning för regeringen att fortsatt överväga åtgärder för att bistå konst- och kulturverksamheter. *Sveriges museer* har liknande synpunkter och betonar att det är viktigt att staten tar ett ekonomiskt ansvar för att museerna ska kunna överleva.

Till följd av de restriktioner som har införts har företag och verksamhetsutövare drabbats ekonomiskt då deras verksamheter delvis eller helt har begränsats. Regeringen har sedan pandemins utbrott infört flera olika typer av ekonomiska stöd för att mildra de negativa ekonomiska konsekvenserna för företagen och verksamhetsutövarna. Sedan pandemins start bedöms 154 miljarder kronor i krisstöd gå till att rädda svenska jobb och företag.

Genom att förlänga giltigheten för covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen bibehålls möjligheten för regeringen, och de myndigheter som regeringen utser, att vidta smittskyddsåtgärder som bidrar till att minska spridningen av sjukdomen covid-19. Även om ett bättre epidemiologiskt läge möjliggör avveckling av restriktioner i enlighet med regeringens plan för avveckling av restriktioner finns det som nämns ett stort behov av fortsatt beredskap för att kunna vidta åtgärder för att hantera ett försämrat läge.

Mot bakgrund av att pandemin fortfarande pågår och att smittläget snabbt kan förändras är det svårt att uppskatta i vilken utsträckning som företag och verksamhetsutövare kommer att påverkas negativt av faktiska begränsningar under hösten och vintern och deras behov av ekonomiskt stöd för tidsperioden. En fortsatt giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen innebär inte per automatik att de ersättningsstöd som finns att tillgå förlängs. Givet en situation med omfattande begränsningar under denna period för att minska spridningen av sjukdomen covid-19 och restriktioner som fortsatt begränsar företag och verksamhetsutövare kommer frågan om behov av ytterligare krisstöd att aktualiseras på nytt.

6.3 Konsekvenser för det allmänna

En förlängning av covid-19-lagen kan medföra konsekvenser för länsstyrelser, regioner, kommuner, Folkhälsomyndigheten, Polismyndigheten och allmänna förvaltningsdomstolar. Konsekvenserna för dessa aktörer redovisas i prop. 2020/21:79 s. 88–90. För de fyra månader som lagen förlängs beräknas länsstyrelsernas kostnader för tillsynsarbetet enligt promemorian uppgå till ca 80,6 miljoner kronor. *Länsstyrelsen i Dalarnas län* bedömer att länsstyrelsernas gemensamma behov under den förlängda giltighetstiden i huvudsak skulle täckas av detta, men framhåller vikten av att eventuellt ökade kostnader för länsstyrelsernas tillsyns- och tillsynsvägledningsverksamhet behöver hanteras genom att ytterligare

Prop. 2020/21:219 medel tillförs samt att eventuella oförbrukade medel 2021 får föras över till 2022.

Som beskrivs i promemorian påverkas länsstyrelsernas kostnader och verksamhetsförutsättningar av i vilken utsträckning som regeringen och myndigheter använder de bemyndiganden som finns i lagen. Det är möjligt att det meddelas föreskrifter som medför tillsynsarbete som inte ryms inom befintliga anslagsramar. De ökade kostnaderna för länsstyrelsernas tillsynsverksamhet kan därför behöva hanteras inom ramen för de rutiner som gäller för budgetprocessen.

Även förslaget om fortsatt giltighet av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen kan komma att medföra konsekvenser för kommuner, regioner, länsstyrelser, Folkhälsomyndigheten, Polismyndigheten och allmänna förvaltningsdomstolar. Konsekvenserna för dessa aktörer redovisas i prop. 2019/20:172 s. 38–40 och regeringen gör fortsatt samma bedömning. I promemorian beräknas kommunernas kostnader för tillsynsarbetet under de fyra månader som lagen förlängs uppgå till ca 60 miljoner kronor och länsstyrelsernas kostnader till ca 1,2 miljoner kronor. Möjligheten att meddela föreskrifter om att serveringsställen ska hållas stängda eller få begränsade öppettider bedöms inte i sig medföra några konsekvenser (jfr. prop. 2020/21:79 s. 88 och 89). *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)*, *Umeå kommun* och *Åre kommun* framhåller att en förlängning av den tillfälliga lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen medför ökade kostnader för kommunerna och efterfrågar full ersättning för arbetet. Åre kommun ser att behovet av ersättning vid förlängningen är det fyrdubbla jämfört med den faktiska ersättning som tidigare betalats ut. SKR påpekar att ersättningen till kommuner måste bestämmas och betalas ut i god tid innan förlängningsperioden samt utan särskild rekvisition.

Regeringen noterar remissinstansernas synpunkter och avser att följa hur kostnader för kommuner och länsstyrelser utvecklas under förlängningsperioden. Regeringen noterar även att SKR har uppfattat uppgifterna i promemorian som att kommunernas kostnader för förlängningsperioden beräknas minska, vilket inte stämmer. Även för förlängningen 1 juni–30 september 2021 beräknades kommunernas kostnader för tillsynsarbetet till 60 miljoner kronor (se prop. 2020/21:107 s. 14).

Länsstyrelserna och kommunerna har ett väl upparbetat samarbete med smittskyddsläkarna i regionerna kring den lokala hanteringen av pandemin. Förslagen bedöms därför inte medföra några ekonomiska konsekvenser för regionerna.

6.4 Konsekvenser för den kommunala självstyrelsen

Under den tidsperiod som förlängningen avser kommer kommunerna att ha ett fortsatt tillsynsansvar i fråga om krav på smittskyddsåtgärder som meddelas med stöd av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Verksamheter som kommuner och regioner bedriver kan komma att åläggas krav på smittskyddsåtgärder med stöd av covid-19-lagen. Detta har inverkan på den kommunala självstyrelsen. Eftersom

kommuner redan i dag har ansvar för tillsynen bedöms förslagen innebära ett begränsat ingrepp i den kommunala självstyrelsen. Detsamma gäller krav på smittskyddsåtgärder enligt covid-19-lagen. Det bedöms inte möjligt att uppnå syftet med ändringarna med mindre ingripande åtgärder. Regeringen bedömer därför att ingreppet är proportionerligt (se vidare prop. 2019/20:172 s. 37 och 38 och prop. 2020/21:79 s. 85 och 86). Prop. 2020/21:219

7 Författningskommentar

Förslaget till lag om dels fortsatt giltighet av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, dels ändring i samma lag

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för ärenden eller mål som har inletts före *upphävandet*.

Punkt 3 ändras som en följd av att giltighetstiden för lagen förlängs till utgången av januari 2022. Bestämmelsen tillämpas på samma sätt som tidigare, se prop. 2019/20:172 s. 46. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Sammanfattning av promemorian Fortsatt giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (S2021/03267)

I promemorian lämnas förslag på förlängd giltighet för lagen om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) och för lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. I promemorian anges att det vid en eventuell fortsatt allvarlig smittspridning från hösten 2021 är angeläget att det finns en beredskap för en förlängning av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. En sådan beredskap förutsätter att det finns ett remitterat förslag. I promemorian föreslås att båda lagarna ska fortsätta att gälla till utgången av januari 2022.

Förslag till lag om dels fortsatt giltighet av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, dels ändring i samma lag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, som gäller till utgången av september 2021¹,

dels att lagen ska fortsätta att gälla till utgången av januari 2022,

dels att punkt 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2020/21:107 *Föreslagen lydelse*

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för ärenden eller mål som har inletts före *utgången av september 2021*.

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för ärenden eller mål som har inletts före *upphävandet*.

Denna lag träder i kraft den 30 september 2021.

¹ Enligt förslag i prop. 2020/21:107.

Förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19

Härigenom föreskrivs att lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, som gäller till utgången av september 2021, ska fortsätta att gälla till utgången av januari 2022.

Förslag till lag om ändring i lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617)

Prop. 2020/21:219
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att ikraftträdandebestämmelsen till lagen (2021:6) om ändring i ordningslagen (1993:1617) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2021:6

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den
1 oktober 2021.

Denna lag träder i kraft den
1 februari 2022.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden kommit in från Arbetsmiljöverket, Barnombudsmannen, Båstads kommun, Domstolsverket, Fairlink, Fastighetsägarna Sverige, Folkhälsomyndigheten, Företagarna, Förvaltningsrätten i Malmö, Göteborgs kommun, Göteborgs tingsrätt, Hovrätten för nedre Norrland, Hudiksvalls kommun, Justitiekanslern, Jönköpings kommun, Kammarrätten i Stockholm, Lunds kommun, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för kulturanalys, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Polismyndigheten, Region Skåne, Riksdagens ombudsmän, Riksförbundet Sveriges museer, SJ AB, Smittskyddsläkareföreningen, Småföretagarnas riksförbund, Socialstyrelsen, Stockholms kommun, Statens kulturråd, Stiftelsen Svenska Filminstitutet, Svensk kollektivtrafik, Svensk Scenkonst, Svenska kyrkan, Svenska Turistföreningen, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Kommuner och Regioner, Sveriges Riksidrottsförbund, Umeå kommun, Visita och Åre kommun.

Följande remissinstanser har inte inkommit med svar: Civil Rights Defenders, Folkets Hus och Parker, Funktionsrätt Sverige, Gällivare kommun, Leksands kommun, Pensionärernas riksorganisation, Region Norrbotten, SPF Seniorerna, Stockholm live, Stockholmsmarknader AB, Stockholms universitet (Juridiska fakulteten), Svensk Handel, Svensk Live, Svenska Nöjesparksföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges biografägareförbund, Sveriges förenade studentkårer och Sveriges Stadsmissioner.

Synpunkter har även lämnats av Frihet Sverige, Malmö kommun, Sveriges kristna råd, Transportföretagen, Tågföretagen och några privatpersoner.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 augusti 2021

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Johansson, Hultqvist, Andersson, Ygeman, Linde, Ernkran, Nordmark, Micko

Föredragande: statsrådet Ernkran

Regeringen beslutar proposition Fortsatt giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen